

**Valmieras novada izglītības ekosistēmas
attīstības stratēģija
2024. - 2030. gadam**

KOPSAVILKUMS

2024

KOPSAVILKUMS

VALMIERAS NOVADA IZGLĪTĪBAS EKOSISTĒMAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA 2024. - 2030. GADAM (turpmāk – Stratēģija) ir visaptverošs vidēja termiņa nozares attīstības plānošanas dokuments, kas nosaka mērķus, uzdevumus un rīcības izglītības nozares attīstībai Valmieras novadā.

Stratēģijas mērķis ir noteikt izglītības attīstības prioritātes un virzienus Valmieras novadā 2024. - 2030. gadam, atbilstoši esošajai situācijai un novada attīstības dokumentiem, nacionālajām izglītības attīstības pamatnostādnēm, ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķiem 2030, administratīvi teritoriālajai reformai, kā arī nacionālā un Eiropas Savienības līmenī paredzētajiem atbalsta mehānismiem. Stratēģijā definētajiem stratēģiskajiem mērķiem, rīcības virzieniem, rīcības jomām un uzdevumiem kopumā jāsekmē efektīvu, ilgtspējīgu, modernu, kvalitatīvu un līdztiesības principos balstītu izglītības pakalpojumu attīstību.

Stratēģija izstrādāta, balstoties uz **izglītības ekosistēmas** pieeju, kurā pašvaldība attīsta tās vadībā un pārraudzībā mērķtiecīgi strādājošu institūciju kopu, izglītības jomā sadarbojoties ar pašvaldības, privātajām un valsts izglītības iestādēm, darba devējiem, sociālajiem partneriem, nevalstiskajām organizācijām, citām pašvaldībām un to teritorijās esošām izglītības iestādēm, koordinējot izglītības īstenošanu visās izglītības programmās un pakāpēs.¹ Valmieras novada izglītības ekosistēmu veido izglītības iestāžu, organizāciju un uzņēmumu tīkls, kā arī pedagogi, izglītības iestāžu vadītāji, vecāki un izglītojamie, kas mijiedarbojas un sadarbojas ekosistēmā, vienojot formālās un neformālās izglītības iestādes, visus sabiedrības locekļus ar viņu izglītības vajadzībām, dažādus finanšu, mācīšanās un citus resursus ar mērķi nodrošināt inovatīvu sociālo un ekonomisko attīstību Valmieras novadā.

Attīstot Valmieras novada izglītības ekosistēmu, kurā pieejami konkurētspējīgi visu līmeņu izglītības pakalpojumi, pastāvīgas mācīšanās iespējas visu vecumu cilvēkiem un atbalsts karjeras veidošanai, tiek sekmēta **cilvēku piesaiste un labbūtība novadā**, nodrošinot iedzīvotājus ar personības izaugsmei un darba tirgū nepieciešamajām prasmēm. Sinerģijā ar mērķētiem nodarbinātību veicinošiem pasākumiem un zināšanu pārnesi starp augstākās un profesionālās izglītības iestādēm ar uzņēmējdarbības sektoru tiek atbalstīta cilvēkresursu sagatavošana ekonomikas prioritārajās nozarēs (viedā specializācija) un veicināta **Valmieras novada un Vidzemes reģiona ekonomiskā izaugsme un ilgtspēja**.

Stratēģiju saskaņā ar Valmieras novada pašvaldības darba uzdevumu un pamatojoties uz 2023. gada 14. augustā noslēgto pakalpojuma Līgumu Nr. Nr.09.822/7.4.1/23/124 izstrādāja SIA "AC Konsultācijas".

Dokumentā ietvertā informācija un secinājumi ir balstīti uz Valmieras novada pašvaldības un izglītības iestāžu sniegtajiem datiem, aptaujās, intervijās un iesaistīto pušu diskusijās iegūto informāciju, kā arī uz publiskajās datu bāzes pieejamajiem datiem.

Stratēģijā ir ietvertas šādas atsevišķas sadaļas:

A. ANALĪZE

Vispārējs esošās situācijas izvērtējums, pārskats par pašvaldībai pakļautajām izglītības iestādēm, profesionālās, augstākās un pieaugušo izglītības ieguves iespējas novadā un Valmieras novada izglītības jomas SVID analīze, pielikumi.

B. STRATĒGISKĀ ATTĪSTĪBA

Stratēģiskās attīstības ietvars, izglītības pakalpojumu tīkla attīstības pamatprincipi Valmieras novadā, metodiskā darba pārvaldības attīstība, pielikumi.

C. RĪCĪBAS PLĀNS

¹ Izglītības likums <https://likumi.lv/doc.php?id=50759>

RĪCĪBAS PLĀNS 2024. - 2030. gadam, risku izvērtējums, Valmieras novadā izglītības nozares vidējā termiņā sasniedzamie rezultāti, Izglītības jomas ilgtermiņa attīstības prioritātes (līdz 2040. gadam), Stratēģijas īstenošanas rezultatīvie rādītāji, monitoringa uzraudzība.

STRATĒĢIJAS IZSTRĀDES METODOLOĢIJA

Tabulā 1 raksturotas būtiskākās Stratēģijas izstrādes ietvaros izmantotās metodes.

Tabula 1 – Stratēģijas izstrādes metodoloģijas kopsavilkums

Nr. p.k.	Izmantotā metode	Apraksts
1.	Datu ievākšana un analīze	<p>Oficiālo statistikas avotu (Oficiālās statistikas portāls/Centrālā statistikas pārvalde, PMLP, IZM, VISC, VIIS, pašvaldības publiskie pārskati) un iestāžu mājas lapās un datu bāzēs pieejamo datu analīze.</p> <p>Valmieras novada pašvaldībai (un izglītības iestādēm) pieprasīto datu analīze:</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Izglītojamo skaits visās izglītības pakāpēs (klasēs / kursos / programmās) un veidos ◆ Speciālā un iekļaujošā izglītība ◆ Pedagogu un atbalsta personāla dati ◆ Infrastruktūra, t.sk. dabaszinātņu, IKT un sporta infrastruktūra ◆ Pašvaldības finansējums un izdevumi izglītības jomā ◆ Absolventu dati ◆ Izglītības rezultāti un sasniegumi ◆ Sadarbība ar citām izglītības iestādēm, uzņēmējiem, NVO <p>Datu analīze pielietota, izstrādājot esošās situācijas analīzi, izglītības pakalpojumu novērtējuma karti un Valmieras novada izglītības nozares vidējā termiņā sasniedzamo rezultātu rādītāju sadaļu.</p>
2.	Dokumentu izpēte	Attīstības plānošanas un politikas plānošanas dokumentu, normatīvo aktu un saistošo noteikumu, pētījumu un izvērtējumu u.c. ar izglītības jomas attīstību saistītu dokumentu analīze.
3.	Intervijas un diskusijas	Intervijas un diskusijas ar pašvaldības un izglītības iestāžu pārstāvjiem (Izglītības pārvaldes vadītāja un speciālisti, Attīstības pārvaldes vadītāja, Izglītības, kultūras un sporta komiteja, Valmieras Attīstības aģentūra, izglītības iestāžu vadītāji u.c. iesaistītās puses).
4.	Izglītojamo tiešsaistes aptauja	Valmieras novada vispārējās izglītības iestāžu 8. un 9. klašu izglītojamo tiešsaistes aptauja ar mērķi izpētīt potenciālo vidusskolēnu intereses par tālākajām izglītības gaitām, interesējošām jomām un būtiskākajiem faktoriem izglītības iestādes izvēlē.
5.	Pieaugušo izglītības pakalpojumu sniedzēju aptauja	Valmieras novadā esošo pieaugušo izglītības pakalpojumu sniedzēju tiešsaistes aptauja ar mērķi, izziņāt, kādās izglītības tematiskajās jomās iestādes īsteno un plāno īstenot pieaugušo izglītības programmas novadā, cik daudz izglītojamo ir piedalījušies pieaugušo izglītības programmās un citus ar pieaugušo izglītību saistītus aspektus.
6.	SVID analīze	Pamatojoties uz esošās situācijas izpētes rezultātiem, tika izstrādāta detalizēta analīze, novērtējot stiprās un vājās puses, kā arī pastāvošās iespējas un sagaidāmos draudus Valmieras novada pašvaldības izglītības nozarē.
7.	Stratēģiskās plānošanas seminārs un tematiskās darba grupas	<p>Lai apzinātu aktuālos izaicinājumus iesaistīto pušu vērtējumā un kopīgi noteiktu Valmieras novada izglītības attīstības tendences un nākotnes rīcības, tika organizēts klātienē stratēģiskās plānošanas seminārs "Valmieras novada izglītības jomas attīstība 2030" (2023. gada 22. novembrī).</p> <p>Darbsemināra dalībnieki bija novada izglītības iestāžu vadības, pašvaldības iestāžu u.c. organizāciju pārstāvji. Semināra ietvaros notika diskusijas par tendencēm un vēlamajām pārmaiņām septiņās tematiskajās darba grupās:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Valmieras novads kā talantu centrs – specializācijas jomas, pasākumi izglītojamo atbalstam. 2. Karjeras izglītības pakalpojumu attīstība (sadarbībā ar uzņēmējdarbības sektoru). 3. Uzņēmējspēju sekmēšana visos izglītības posmos – no pirmsskolas līdz pieaugušo izglītībai. 4. Pieaugušo izglītības iespēju attīstība – darba tirgum nepieciešamo prasmju apguves iespējas Valmieras novadā.

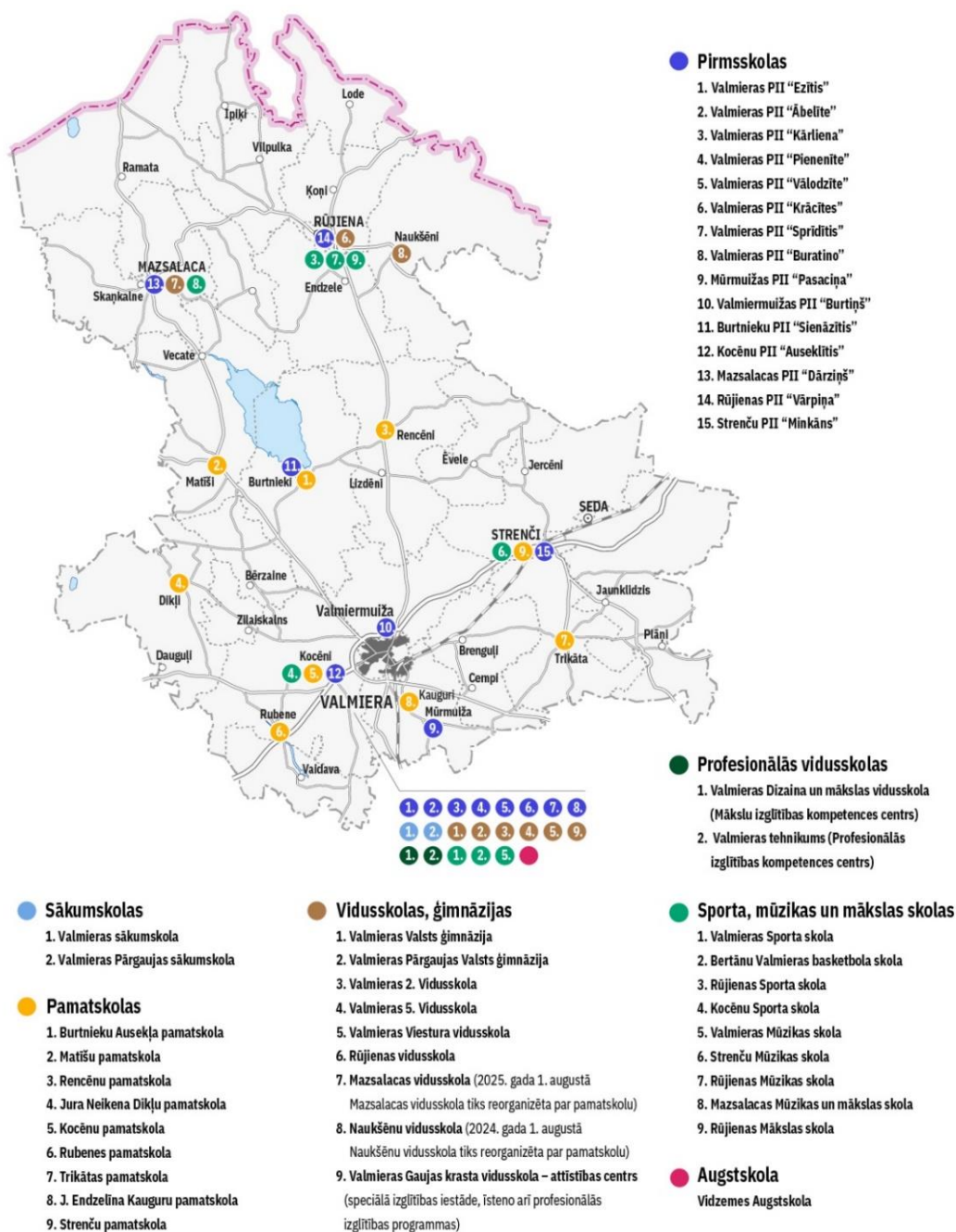
Nr. p.k.	Izmantotā metode	Apraksts
		5. Sadarbība starp izglītības iestādēm un darba devējiem – DVBM, prakses iespējas u.c. 6. Pedagogu un atbalsta personāla piesaiste. 7. Izglītības iestāžu tīkla, infrastruktūras un tehnoloģiju ilgtspēja. Semināra darba grupu rezultāti tika fiksēti un izmantoti, plānojot un pamatojot situācijas izvērtējumu, stratēģisko attīstību un rīcības attiecīgajās izglītības ekosistēmas jomās.
8.	Diskusija ar Valmieras novada uzņēmējiem	Lai noskaidrotu, kāda ir novada uzņēmumu pieredze sadarbībā ar izglītības iestādēm un pārrunāt praktiskus risinājumus, kā šo sadarbību veicināt, uzlabot un paplašināt, tika organizēta klātienē diskusija ar Valmieras novada uzņēmējiem “Uzņēmumi un skolas – kā varam vairāk un labāk sadarboties Valmieras novadā?” (2023. gada 15. decembrī). Diskusijā piedalījās 11 dalībnieki no dažādiem uzņēmējiem, atbalsta organizācijām (VAA un LIAA) un pašvaldības. Fokusgrupas diskusijas formātā tika pārrunāta uzņēmēju loma un iesaiste Valmieras novada izglītības jomas mērķu sasniegšanā un uzņēmumu iespējas un ieguvumi no sadarbības ar izglītības iestādēm – no pirmsskolas līdz pieaugušo izglītībai. Diskusijas rezultāti tika fiksēti un izmantoti, plānojot un pamatojot situācijas izvērtējumu, stratēģisko attīstību un rīcības attiecīgajās izglītības ekosistēmas jomās.
9.	Izglītības iestāžu vadītāju tiešsaistes aptaujas	Izstrādājot Valmieras novada izglītības pakalpojumu novērtējuma karti, papildus informācijas ieguvei, vajadzību apzināšanai un situācijas novērtēšanai pēc noteiktiem kritērijiem tika veiktas divas tiešsaistes aptaujas visās Valmieras novadā esošajās izglītības iestādēs (aptaujas anketas aizpildīja izglītības iestāžu vadītāji): 1. Aptauja par digitālo mācību līdzekļu un tehnoloģiju izmantošanu un pieejamību, pedagogu savstarpējo sadarbību un resursu nodrošinājumu efektīvas mācību vides veidošanai. 2. Aptauja par Valmieras novada izglītības iestāžu iesaisti dažādās sadarbības aktivitātēs (projektos, programmās u.c.), sadarbības partneriem un ieguvumiem no partnerattiecībām. Rīcības plāna izstrādē, nosakot veicamos uzdevumus, kā arī sasniedzamos rezultātu rādītājus, ņemti vērā Valmieras novada izglītības iestāžu vadītāju aptauju dati un rezultāti.
10.	Risku izvērtējums	Lai nodrošinātu sekmīgu Stratēģijas īstenošanu, apzināti potenciālie riski un novērtēta to iestāšanās varbūtība un ietekme, kā arī identificētas darbības risku mazināšanai vai novēršanai un atbildīgās puses.

VALMIERAS NOVADA IZGLĪTĪBAS EKOSISTĒMAS IZVĒRTĒJUMS

Novadā izglītību kopš 2023. gada septembra nodrošina 48 pašvaldības izglītības iestādes un divas valsts dibinātas izglītības iestādes, tostarp:

- ◆ **pirmsskolas** izglītība apgūstama 15 pašvaldības izglītības iestādēs un astoņās pirmsskolas izglītības grupās vispārējās izglītības iestādēs;
- ◆ **sākumskolas (pamatizglītības 1. posma – 1.-6. klases)** izglītību apgūt piedāvā divas izglītības iestādes;
- ◆ **pamatizglītību** nodrošina 17 vispārējās izglītības iestādes un viena speciālās izglītības iestāde;
- ◆ **vidējo izglītību** var apgūt deviņās iestādēs (divas no tām ir valsts ģimnāzijas, 1 speciālās izglītības iestāde);
- ◆ **profesionālās ievirzes izglītību** iespējams apgūt deviņās pašvaldības iestādēs un VDMV;
- ◆ **interesu un neformālo izglītību** apgūt piedāvā trīs jauniešu centri un viena interešu izglītības iestāde, kā arī pirmsskolas, vispārējās un vidējās profesionālās izglītības iestādes;
- ◆ **profesionālā vidējā izglītība** apgūstama divās iestādēs;
- ◆ **augstāko izglītību** var iegūt vienā iestādē.

Attēls 1 – Izglītības iestādes Valmieras novadā

Skolu tīkls Valmieras novadā ir sakārtots – 2023. gada nogalē tika apstiprināts atbalsts Valmieras novada vispārējās izglītības iestāžu tīklam, noslēdzot vairāku gadu darbu pie tā sakārtošanas. Līdz ar apstiprināšanu skolu tīklā nav paredzētas turpmākās izmaiņas un pašvaldības fokuss izglītības jomā ir vērsts uz kvalitatīva izglītības piedāvājuma nodrošināšanu un attīstību.²

² <https://www.valmierasnovads.lv/apstiprinats-valmieras-novada-visparejas-izglitiba-iestazu-tikls/>

Tabula 2 – Valmieras novada izglītības jomas SVID analīzes apkopojums (būtiskākais)

Stiprās puses	Vājās puses
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Bērnu skaits novadā pēdējās desmitgades laikā nesamazinās un vērojams jaunu iedzīvotāju pieplūdums ◆ Iespēja iegūt kvalitatīvu izglītību visos izglītības posmos no pirmsskolas līdz augstākai izglītībai, sakārtots izglītības iestāžu tīkls, izglītojamo skaita pieaugums (+4% piecu gadu laikā) ◆ Speciālo izglītības programmu īstenošana lielākajā daļā novada izglītības iestāžu un nacionāla mēroga speciālās izglītības iestādes (Valmieras Gaujas krasta vidusskolas - attīstības centra) darbība ◆ Pēdējo divu gadu periodā izglītībai atvēlētais pašvaldības finansējums pieaudzis par 22,2% ◆ Liels īpatsvars gados jauno pedagogu (<34 g.) – 20,6% un to pedagogu, kuri izglītības iestādēs strādā <5 gadus – 39,2% ◆ Salīdzinoši augsti pedagogu un izglītojamo labbūtības rādītāji ◆ Vienota metodiskā darba organizatoriskā sistēma novadā, koordinators – Izglītības pārvaldes Metodiskais dienests; 90% pedagogu saņem metodisko atbalstu (aptaujas dati) ◆ “Valmieras Attīstības aģentūra” (VAA) sniedz lielu ieguldījumu izglītības jomas attīstībā ◆ Valmieras Pārgaujas ģimnāzijas un Valmieras Valsts ģimnāzijas izglītojamajiem ir augsti vidējie CE rezultāti tiem ir tendence uzlaboties ◆ Profesionālās vidējās izglītības piedāvājums lielā mērā atbilst novada specializācijas virzieniem ◆ Pieaugušo izglītības piedāvājums novadā ir daudzveidīgs un pakalpojumus sniedz gan izglītības iestādes, gan komersanti un NVO ◆ Valmieras novadā pastāv veiksmīgi sadarbības piemēri starp pašvaldību, izglītības iestādēm, nevalstisko un privāto sektoru, kā arī iesaistītās puses saredz potenciālās sadarbības iespējas 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Izglītojamo skaits un īpatsvars no citām pašvaldībām ir vienādā līmenī ar izglītojamo skaitu un īpatsvaru, kas mācās citās pašvaldībās (piesaiste = aizplūšana) ◆ Nepietiekams interešu izglītības piedāvājums vides izglītības un tehniskās jaunrades virzienos ◆ Vides piekļūstamība netiek pilnībā nodrošināta (ir / ir daļēji – tikai 1/3 infrastruktūras) ◆ Pedagogu novecošanās visās izglītības pakāpēs (>50% pedagogu ir vecumā 50+) ◆ Mācību metodisko jomu attīstībā liela nozīme ir konkrētās jomas koordinatora personībai ◆ Atbalsta personāls netiek pilnībā nodrošināts (vai grūti atrast kvalificētus speciālistus izgl. iestāžu vakancēm) ◆ Karjeras izglītības un atbalsta pasākumiem pietrūkst koordinētas organizēšanas ◆ Pēdējo trīs mācību gadu periodā pieaudzis nesekmīgo izglītojamo skaits Valmieras novadā izglītības iestādēs ◆ Vājš 12. klašu absolventu turpmāko gaitu monitorings ◆ Maza daļa Valmieras novada 12. klašu absolventu (mazāk nekā 10%) turpmākām studijām izvēlas Vidzemes Augstskolu ◆ Pieaugušo izglītības un interešu izglītības pakalpojumu kvalitātes novērtējums – salīdzinoši zems (iedzīvotāju aptauja novada AP ietvaros), grūti iegūt informāciju par pieaugušo izglītības piedāvājumu novadā ◆ Pieaugušo izglītībā iesaistīto cilvēku skaits samazinās (2022.gadā bija ~2 tūkst.)
Iespējas	Draudi
<ul style="list-style-type: none"> ◆ Iedzīvotāju (t.sk. izglītojamo un pedagogu) piesaiste novadam (remigrācija, imigrācija, talantu piesaiste u.c.) ◆ Izglītības pakalpojumu pieejamības uzlabošana – sasniedzamība (t.sk. transporta risinājumi), sadarbība un specializācija; vidējās izglītības piedāvājuma (grozu) pilnveidošana, īpaši STEM jomā ◆ Valmieras pilsētas iespēju nodrošināšana pagastu izgl. iestādēm ◆ Jaunu pedagogu piesaiste, prestiža celšana – atbalsts adaptācijai (pārcelšanās, mājoklis, mentoring u.c.), pašvaldības un izgl. iestāžu vadības atbalsts, publicitāte, komunikācija ◆ ES finansējuma piesaistīšana infrastruktūras un materiālās bāzes, īpaši IKT, tālākai attīstībai ◆ Ar spēcīgas un kvalitatīvas un visu līmeņa izglītības sistēmas pieejamību novadā, straujāk veicināt pašvaldības industrializācijas attīstību ◆ Vienotas karjeras attīstības atbalsta sistēmas un Karjeras centra izveide, sadarbojoties pašvaldībai, VAA, izglītības iestādēm un uzņēmējiem ◆ Vienota informācijas avota un kontaktpunkta izveide par pieaugušo izglītības pakalpojumu piedāvājumu novadā 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Bieži mainīgi ārējie normatīvie akti, kas reglamentē izglītības jomu ◆ Kvalificētu pedagogu trūkums, novecošanās, izdegšana ◆ Izmaiņas pedagogu darba samaksas sistēmā, kas pasliktina pašreizējo situāciju ◆ Atalgojuma konkurētspējas un pedagogu zemā prestiža dēļ samazinās kvalitatīva izglītības personāla piesaistes un noturēšanas iespējas ◆ Pašvaldības budžeta nepietiekamība visām izglītības iestāžu attīstības vajadzībām ◆ Valmieras Dienesta viesnīcas un profesionālās izglītības iestāžu dienesta viesnīcu kapacitāte ◆ Ārējie ģeopolitiskie apstākļi

VĪZIJA, VIRSMĒRĶIS UN VĒRTĪBAS VALMIERAS NOVADA IZGLĪTĪBAS NOZARES ATTĪSTĪBAI

Attīstības vīzija, virsmērķis un vērtības – kāda būs Valmieras novada izglītības ekosistēmas izglītības ekosistēma 2030. gadā?

VĪZIJA	VIRSMĒRĶIS
<p>Valmieras novadā ir vienota, radoša un pievilcīga izglītības ekosistēma, kurā visaptveroša un izcila, kvalitatīva izglītība ir galvenais dzinējspēks novada ekonomiskās attīstības veicināšanai. Izglītības ekosistēma nodrošina ne tikai pieejamu un daudzpusīgu, bet arī individuāli pielāgotu izglītību, atklājot un attīstot ikviena iedzīvotāja talantus un spējas, veicina aktīvu mācīšanos un inovāciju attīstību, veidojot vidi, kurā ikkatrs var brīvi augt un sniegt savu ieguldījumu sabiedrībai. Ikvienam iesaistītajam ir skaidras savas iespējas un atbildības izglītības ekosistēmā.</p>	<p>Attīstīt dinamisku un efektīvi funkcionējošu izglītības ekosistēmu, kurā pastāvīgi norit atbildīga ieinteresēto pušu sadarbība visos izglītības procesos un līmeņos vienotam mērķim – daudzpusīgas, kvalitatīvas, ilgtspējīgas izglītības pieejamībai, kas veicina ikviena iedzīvotāja attīstību un saskan ar plašākiem ekonomiskās izaugsmes un sabiedrības labklājības mērķiem Valmieras novadā.</p>

IZGLĪTĪBAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGISKIE UZSTĀDĪJUMI

Ilgtermiņa attīstības prioritātes, stratēģiskie mērķi un rīcības virzieni – kas ir svarīgākais Valmieras novada izglītības ekosistēmas attīstībā un kā to panāksim?

ILGTERMIŅA ATTĪSTĪBAS PRIORITĀTES

Ilgtermiņa attīstības prioritātes izvirzītas vispārīgi, atbilstoši izglītības ekosistēmas kvalitātes kritēriju jomām, norādot, kuri attīstības virzieni katrā no jomām būs būtiskākie Valmieras novadam ilgtermiņā.

Tabula 3 – Valmieras novada izglītības ekosistēmas ilgtermiņa attīstības prioritātes

Kritēriju joma	Prioritātes
Daudzveidīgs un saturiski kvalitatīvs izglītības piedāvājums	Daudzveidīgs, saturiski kvalitatīvs un Valmieras novada ekonomiskajam profilam atbilstošs izglītības piedāvājums visās izglītības pakāpēs un veidos, nodrošinot izglītojamajiem izveles iespējas; novada mērogā koordinēti karjeras attīstības atbalsta pasākumi.
Mūsdienīga un labvēlīga skolas vide	Izglītojamo un pedagogu labbūtību nodrošinošs, motivējošs, drošs un atbalstošs mācību process un vide, kurā izglītojamie attīsta līderības, sadarbības un komunikācijas prasmes, kritisko domāšanu un radošumu, kura ir brīva no vardarbības un kurā integrētas modernās tehnoloģijas un aktīvi tiek izmantoti digitālie mācību līdzekļi.
Individuālais atbalsts	Izglītojamo vajadzībām atbilstošs individualizēts atbalsts – nodrošināts visa veida atbalsta personāls, atklātas un izceltas katra izglītojamā spējas un talanti.
Augsti kvalificēti un profesionāli pedagogi	Atbilstoši kvalificēti, motivēti un radoši pedagogi, kuri spēj pielāgot mācību saturu aktuālajai situācijai, mērķtiecīgi virza izglītojamo kompetenču attīstību saskaņā ar individuālās attīstības, personības un sociālās izaugsmes vajadzībām. Metodiskais un profesionālais atbalsts pedagogu kopienām, sekmējot pedagogu piesaisti un savstarpējo sadarbību.
Kvalitatīva infrastruktūra	Optimālam noslogojumam, vides piekļūstamības prasībām un daudzveidīgām mācību darba formām atbilstoša infrastruktūra ar mācību satura kvalitatīvai īstenošanai nepieciešamajiem resursiem – IKT un STEAM jomu tehniskā aprīkojuma un DML nodrošinājums visās novada izglītības iestādēs.
Labā pārvaldība	Profesionāli un uz attīstību orientēti izglītības iestāžu vadītāji, kuri, sadarbojoties ar izglītības ekosistēmas dalībniekiem, nodrošina atbalstu izglītojamajiem, vecākiem, pedagogiem, veidojot attiecības ar profesionāla dialoga, sadarbības un pieredzes apmaiņas palīdzību.
Valsts un pašvaldības atbalsts	Sakārtots, efektīvi pārvaldīts un atbilstoši finansēts izglītības iestāžu tīkls pašvaldībā, nodrošinot kvalitatīvas izglītības pieejamību un sasniedzamību ikvienam iedzīvotājam mūža garumā, ilgtspējīgu resursu plānošanu un izmantošanu un valsts atbalsta piesaisti jomas attīstībai.

STRATĒĢISKIE MĒRĶI (SM) IZGLĪTĪBAS NOZARĒ

- ◆ **SM1** Nodrošināt izcilas kvalitātes izglītības pieejamību, kas ir iekļaujoša un atbilst dažādajām izglītojamo vajadzībām, veicinot talantu un spēju attīstību.
- ◆ **SM2** Sasaistīt izglītības ekosistēmu ar novada un reģiona ekonomisko attīstību, akcentējot izglītību kā būtisku labklājības un ilgtspējas virzītāju.
- ◆ **SM3** Veicināt inovācijas, radošumu un globālo perspektīvu novada izglītības ekosistēmā, nodrošinot iespēju iedzīvotājiem mūža garumā iegūt prasmes, kas nepieciešamas strauji mainīgā pasaulē.
- ◆ **SM4** Palielināt iedzīvotāju, uzņēmumu, organizāciju un citu ieinteresēto pušu aktīvu un atbildīgu iesaistīšanos izglītības ekosistēmas veidošanā un atbalstīšanā, radot sadarbības spējīgu un resursiem bagātu vidi.
- ◆ **SM5** Izveidot mehānismus nepārtrauktai izglītības pakalpojumu kvalitātes novērtēšanai un uzlabošanai un vadības kapacitātes stiprināšanai, nodrošinot izglītības ekosistēmas elastību un pielāgojamību izmaiņām, vajadzībām un tendencēm.

RĪCĪBAS VIRZIENI

Katrs SM ietver vairākus rīcības virzienus, kuru ietvaros tiks plānoti konkrēti veicamie uzdevumi izvīrīto mērķu sasniegšanai – Stratēģijas C DAĻĀ – Rīcības plānā.

◆ **SM1** Nodrošināt izcilas kvalitātes izglītības pieejamību, kas ir iekļaujoša un atbilst dažādajām izglītojamo vajadzībām, veicinot talantu un spēju attīstību.

- RV1.1. Pirmsskolas izglītības pakalpojumu attīstība
- RV1.2. Vispārējās izglītības pakalpojumu attīstība
- RV1.3. Profesionālās vidējās izglītības pakalpojumu attīstība
- RV1.4. Profesionālās ievirzes izglītības pakalpojumu attīstība
- RV1.5. Interesu izglītības piedāvājuma paplašināšana, īpaši STEAM jomās
- RV1.6. Iekļaujošās un speciālās izglītības un atbalsta pasākumu veicināšana
- RV1.7. Vides pieejamības uzlabošana izglītības iestādēs
- RV1.8. Sporta infrastruktūras un aprīkojuma nodrošinājums
- RV1.9. Izglītības pakalpojumu sasniedzamības uzlabošana
- RV1.10. Talantu attīstības pasākumu un individuālā atbalsta izglītojamajiem paplašināšana
- RV1.11. Pedagogu un atbalsta personāla piesaiste un motivēšana un profesionālā pilnveide
- RV1.12. Labūtības un mācību vides uzlabošanas pasākumi izglītības iestādēs

◆ **SM2** Sasaistīt izglītības ekosistēmu ar novada un reģiona ekonomisko attīstību, akcentējot izglītību kā būtisku labklājības un ilgtspējas virzītāju.

- RV2.1. Karjeras atbalsta pasākumu un koordinētas sistēmas attīstība novadā
- RV2.2. Pieaugušo izglītības (mūžizglītības) piedāvājuma atbilstības darba tirgus vajadzībām sekmēšana
- RV2.3. Mācību satura un papildu aktivitāšu pieejamības attīstība atbilstoši ekonomikas attīstības tendencēm
- RV2.4. Bērnu un jauniešu uzņēmējspēju attīstīšana un pieredzes veicināšana
- RV2.5. Profesionālās pamatzglītības attīstība

◆ **SM3** Veicināt inovācijas, radošumu un globālo perspektīvu novada izglītības ekosistēmā, nodrošinot iespēju iedzīvotājiem mūža garumā iegūt prasmes, kas nepieciešamas strauji mainīgā pasaulē.

- RV3.1. IKT un DML nodrošinājums izglītības iestādēs
- RV3.2. Pedagogu digitālo prasmju paaugstināšana un tehnoloģiju integrēšanas mācību procesā veicināšana
- RV3.4. STEAM jomas attīstība un integrācija visos izglītības līmeņos un veidos
- RV3.5. Izglītības iestāžu materiāltehniskās bāzes atjaunošana un modernizācija, atbilstoši aktuālajam izglītības saturam un tendencēm (STEAM, Dabaszinātņu kabineti u.c.)
- RV3.6. Pēctecības un sinerģijas veicināšana starp dažādiem izglītības līmeņiem un veidiem Valmieras novadā
- RV3.7. Inovāciju, koprades un radošuma veicināšana un pieejamības sekmēšana novada iedzīvotājiem
- RV3.8. Valmieras novada izglītības pakalpojumu internacionalizācija

◆ **SM4** Palielināt iedzīvotāju, uzņēmumu, organizāciju un citu ieinteresēto pušu aktīvu un atbildīgu iesaistīšanos izglītības ekosistēmas veidošanā un atbalstīšanā, radot sadarbības spējīgu un resursiem bagātu vidi.

- RV4.1. Izglītības ekosistēmas pārvaldības kapacitātes stiprināšana
- RV4.2. Vecāku / aizbildņu līdzdalības bērnu un jauniešu izglītošanās procesā stiprināšana
- RV4.3. Dažāda veida saziņas un sadarbības mehānismu ieviešana, veidojot efektīvu informācijas apriti starp iesaistītajām pusēm
- RV4.4. Stiprināt novada izglītības iestāžu un pašvaldības dalību starptautiskos tīklos, organizācijās un projektos

◆ **SM5** Izveidot mehānismus nepārtrauktai izglītības pakalpojumu kvalitātes novērtēšanai un uzlabošanai un vadības kapacitātes stiprināšanai, nodrošinot izglītības ekosistēmas elastību un pielāgojamību izmaiņām, vajadzībām un tendencēm.

- RV5.1. Izglītības pārvaldības un kvalitātes monitoringa, datus balstītas kvalitātes vadības sistēmas ieviešana novada līmenī
- RV5.2. Izglītības pārvaldes un izglītības iestāžu stratēģiskās un pārmaiņu vadības kapacitātes attīstīšana
- RV5.3. Metodiskā darba un pedagogu sadarbības stiprināšana

VALMIERAS NOVADĀ IZGLĪTĪBAS NOZARES VIDĒJĀ TERMIŅĀ SASNIEDZAMIE REZULTĀTI

Tabula 4 – Rezultatīvie rādītāji

SM	Rezultatīvie rādītāji	Bāzes vērtība	Bāzes gads	Rezultāti/tendence (2030)	Datu avots	
SM1	1. Iedzīvotāju apmierinātība ar izglītības pakalpojumiem (apmierināto īpatsvars)	Pirmsskolas izglītība	74%	2021	85%	Iedzīvotāju aptauja
		Vispārējā izglītība	74%	2021	85%	
		Interesešu izglītība ³	40%	2021	75%	
SM1	2. Vispārējā labbūtība izglītības iestādēs	Izglītojamo (1.-12.kl.), kuri skolā kopumā jūtas labi, īpatsvars	59%	2022	75%	Edurio aptauja
		PII pedagogu, kuri savu darba vietu ieteiktu citiem kā darbavietu, īpatsvars	86%	2022	95%	
		1.-12. kl. pedagogu, kuri savu darba vietu ieteiktu citiem kā darbavietu, īpatsvars	91%	2022	95%	
SM1	3. 9. klašu izglītojamo CE rezultāti (izglītības iestāžu skaits, kurās rezultāti CE ir vienādi vai pārsniedz vidējo rādītāju valstī no kopējā novada izglītības iestāžu skaita, kurās kārtoti attiecīgie CE)	Matemātika	5/17	2023	8/17	VISC
		Latviešu valoda	10/17	2023	13/17	
		Angļu valoda	9/17	2023	12/17	
SM1	4. 12. klases obligāto CE rezultāti (izglītības iestāžu skaits, kurās rezultāti CE optimālajā līmenī ir vienādi vai pārsniedz vidējo rādītāju valstī no kopējā novada izglītības iestāžu skaita, kurās kārtoti attiecīgie CE)	Matemātika	2/9	2023	4/9	VISC
		Latviešu valoda	6/9	2023	8/9	
		Angļu valoda	8/10	2023	9/10	
SM1	5. PMP prevencija	ieviesta PMP sistēma un plāns, sasniegti tajā noteiktie rezultātu rādītāji	Sākts	2024	IR	VNIP
SM1	6. Pedagogu piesaiste un noslogojums	Izglītojamo skaits uz vienu pedagoga slodzi (pedagoģisko likmi)	11,9	2023	14	VNIP
		Pedagogu vidējais vecums	47,7	2023	45	VNIP
SM1	7. Ēku atbilstība vides piekļūstamības prasībām (pilnībā atbilstošu kritēriju īpatsvars) ⁴	PII ēkas	22%	2023	50%	VNIP
		VII ēkas	23%	2023	50%	VNIP
		Profesionālās un interešu izglītības iestāžu ēkas	33%	2023	50%	VNIP

³ Iepriekš Valmieras Attīstības programmas izstrādes ietvaros veiktajā iedzīvotāju aptaujā vaicāts kopā par pieaugušo un interešu izglītību, bet šos jautājumus turpmāk ieteicams nodalīt

⁴ Fiziskās vides piekļūstamības kritēriji: (1) iespēja iekļūt ēkā ar ratiņkrēslu, (2) pielāgota WC, (3) lifts, (4) pielāgotas durvis un (5) zemi sliekšņi. Īpatsvars aprēķināts, dalot pilnībā atbilstošu kritēriju skaitu pret kopējo ēku un kritēriju skaitu (atbilstoši A daļas 6.pielikumam "VALMIERAS NOVADA PAŠVALDĪBAS IZGLĪTĪBAS IESTĀŽU FIZISKĀS VIDES PIEKĻŪSTAMĪBA PERSONĀM AR KUSTĪBU TRAUCĒJUMIEM 2023./2024.M.G.")

SM	Rezultatīvie rādītāji	Bāzes vērtība	Bāzes gads	Rezultāti/tendence (2030)	Datu avots	
SM1	8. Izglītojamo talantu attīstīšana	VII izglītojamo, kuri apbalvoti novada vai valsts olimpiādēs un konkursos (godalgotas vietas un atzinības raksti), īpatsvars no kopējā VII izglītojamo skaita	4,82%	2022./2023. m.g.	6%	VNIP
SM1	9. Pašvaldības izglītības iestāžu ēku īpatsvars, kurās pārskata periodā veikti ieguldījumi infrastruktūrā (t.sk. teritoriju labiekārtošanā)	PII	34,8%	2018-2023	100%	VNIP
		VII	68,2%	2018-2023	100%	VNIP
		Profesionālās izglītības iestādes	0,0%	2018-2023	100%	VNIP
		Profesionālās ievirzes un interešu izglītības iestādes	33,3%	2018-2023	100%	VNIP
SM2	10. Karjeras attīstības atbalsta pasākumu koordinēšana	Izstrādāts un ieviests karjeras attīstības atbalsta pasākumu plāns	NAV	2024	IR	VNIP
SM2	11. Interesešu izglītības apguve tehniskās jaunrades vai vides jomās (STEAM)	Izglītojamo īpatsvars interesešu izglītības programmās tehniskās jaunrades vai vides jomās no visa novada izglītojamo skaita ⁵ (PII un VII)	6,63%	2022./2023. m.g.	20%	VNIP
SM2	12. Iedzīvotāju apmierinātība ar pieaugušo izglītības pakalpojumiem	Apmierināto respondentu īpatsvars	40%	2021	80%	Iedzīvotāju aptauja ⁶
SM3	13. Pašvaldības izglītības iestāžu īpatsvars, kurās pārskata periodā veikti ieguldījumi IKT	PII	56,5%	2018-2023	100%	VNIP
		VII	86,4%	2018-2023	100%	VNIP
		Profesionālās izglītības iestādes	100,0%	2018-2023	100%	VNIP
		Profesionālās ievirzes un interesešu izglītības iestādes	88,9%	2018-2023	100%	VNIP
SM3	14. Digitālo tehnoloģiju faktiskais lietojums ikdienas mācību procesā	Atbilžu skaits 90% un vairāk pret kopējo atbilžu skaitu ⁷	33,7%	2023	60%	Izglītības iestāžu aptauja
SM3	15. Izglītības turpināšana nākamajā izglītības līmenī (absolventu īpatsvars, kuri turpina mācības nākamajā līmenī)	Pēc pamatzglītības apguves	95%	2023	99%	VNIP
		Pēc vidējās izglītības apguves	80%	2023	80%	VNIP
SM3	16. Aprīkoto dabaszinātņu kabinetu īpatsvars	Izglītības iestādēs, kas nodrošina pamata un vidējo izglītību	68,2%	2023	100%	VNIP
SM4	17. Izglītības ekosistēmas funkcionēšana un iesaistīto pušu sadarbība	Izstrādāta un ieviesta sistēma ieinteresēto pušu aktīvai iesaistei izglītības ekosistēmā (tostarp – vadlīnijas un noteiktas iesaistīto pušu atbildības)	NAV	2024	IR	VNIP

⁵ Interesešu izglītībā iesaistīto izglītojamo skaits nav unikāls, jo viena persona var iesaistīties vairākās interesešu izglītības programmās vienlaicīgi

⁶ Iepriekš Valmieras Attīstības programmas izstrādes ietvaros veiktajā iedzīvotāju aptaujā vaicāts kopā par pieaugušo un interesešu izglītību, bet šos jautājumus turpmāk ieteicams nodalīt

⁷ Atbildes uz jautājumu: "Lūdzu, novērtējiet Jūsu izglītības iestādes pedagogu spējas mācību procesā integrēt modernās tehnoloģijas, izmantot digitālos mācību līdzekļus (DML), IKT un iekārtas interaktīva izglītības satura nodrošināšanai! (% no pedagogu skaita)

SM	Rezultatīvie rādītāji		Bāzes vērtība	Bāzes gads	Rezultāti/ tendence (2030)	Datu avots
SM4	18. Vecāku vērtējums par sadarbību izglītībā	Vecāku atbildes "JĀ" uz jautājumu "Vai Jūs apmierināja skolas nodrošinātais atbalsts sekmju uzlabošanā (piem., sadarbība ar pedagogiem, konsultācijas, psihologa, logopēda atbalsts utt.)?"	33%	2022	80%	Edurio aptauja
SM5	19. Regulārs izglītības kvalitātes monitorings	Izveidota un ieviesta izglītības kvalitātes monitoringa sistēma	NAV	2024	IR	VNIP
SM5	20. Metodiskā darba efektivitāte	Pedagogu vērtējums par metodiskā darba efektivitāti	90%	2023	100%	Edurio aptauja

Stratēģijas īstenošanas uzraudzības pamatuzdevums ir nodrošināt savlaicīgu un rezultatīvu Valmieras novada izglītības ekosistēmas attīstības stratēģijas 2024. - 2030. gadam ieviešanu un analīzi. Par Stratēģijas vispārēju ieviešanu un resursu piešķiršanu Rīcības plānā noteikto darbību īstenošanai atbildīga ir Valmieras novada pašvaldības dome. Par Stratēģijas mērķu sasniegšanu, īstenošanas koordinēšanu un uzraudzību atbildīga ir Valmieras novada Izglītības pārvalde. Par Stratēģijā izvirzīto rīcības virzienu un uzdevumu / pasākumu īstenošanu atbildīgās puses ir noteiktas rīcības plānā.

Stratēģijas īstenošanas uzraudzības pamatā ir regulārs monitorings un izvērtējums par to, vai un kā tiek īstenotas Rīcības plānā noteiktās darbības un izvērtējums par to kā, veicot rīcības plānā ietvertos pasākumus, tiek sasniegti definētie rezultatīvie rādītāji⁸ salīdzinājumā ar iepriekšējiem gadiem. Valmieras novada Izglītības pārvaldes uzdevums ir regulāri iegūt un apkopot informāciju no izglītības iestādēm un citām iesaistītajām pusēm un sadarbības partneriem, tādējādi organizējot monitoringa uzraudzību un Stratēģijas īstenošanas rezultatīvo rādītāju sasniegšanu. Uzraudzības un monitoringa pasākumi ietver arī regulāru novada iedzīvotāju, izglītojamo, vecāku, pedagogu un uzņēmēju viedokļa izziņāšanu; arī šie dati var tikt izmantoti izglītības attīstības stratēģijas ieviešanas uzraudzībai.

Stratēģijas perioda noslēgumā (ne vēlāk kā 2030.gadā) tiek izstrādāta jauna Stratēģija, tās izstrādes gaitā izvērtējot šīs Stratēģijas ietvaros izvirzīto mērķu un rīcību sasniegšanu, sasniedzamos rādītājus, kā arī pārskatot finanšu izlietojumu.

⁸ Stratēģijas īstenošanas rezultatīvo rādītāju noteikšanai un progresu monitoringam izmantot izvirzītos Valmieras novadā izglītības nozares vidējā termiņā sasniedzamos rezultatīvos rādītājus un Rīcības plānā noteikto pasākumu īstenošanas progresu izvērtējumu